

Kad cijelo selo odgaja dijete

Lukini djed i baka
pozvali su nas
u berbu jabuka

Iz neposrednog iskustva odgajateljice Višnje Vekić Kljaić pročitajte neke od mogućnosti uključivanja djedova i baka u odgoj i obrazovanje djeteta u vrtiću, te saznajte kako ove situacije možete koristiti kao prilike za dječje spoznavanje i učenje.

Višnja Vekić Kljaić, odgajateljica Dječji vrtić 'Pčelica' Osijek

I mene su čuvala bake. I to dvije. Jedna mi je kuhala (po želji; palačinke, kolače, šnicle na naglo, pudinge...), odvodila me i dovodila iz vrtića (morala je doći prva po mene, inače sam 'šizila'), vodila me na kupanje (sunce i more nije voljela pa je sjedila u hladu kraj bazena), u Mađarsku u toplice, u Njemačku kod rodbine. Pokušala me i naučiti njemački, ali se nisam dala, ostale su samo neke pjesmice i brojalice koje pamtim i danas, a zbog njemačkog

mi je naravno – krivo. Druga baka imala je vrt. S njom sam išla saditi papriku i salatu. Ona je bila Dalmatinka, guštala je ležati na suncu u pličaku, što sam vjerojatno od nje i naslijedila. Bila je stalno u pokretu, na biciklu do zadnjeg dana, a i to sam naslijedila.

Obje bake su mi umrle, a sjećanje na njih i trag koji su ostavile u mom životu ostali su zauvijek.

Zato volim i poštujem sve bake, a i djedove. Afrička poslovice kaže: 'Potrebno je selo da se odgoji dijete'. Bake i djedovi u tom selu imaju važnu ulogu i nezamjenjivi su. Ako govorimo o privrženosti, brizi, predanosti koju pokazuju bake i djedovi

prema unucima – oni su za dječji emocionalni, mentalni i socijalni razvoj vrjedniji od cijelog sela, dadilja, jaslica i stručnjaka za djecu. Istraživanja su pokazala da je emocionalna privrženost djeteta, nakon one koju djeca razvijaju prema roditeljima, najintenzivnija prema bakama i djedovima. Stoga, bake i djedovi u odgoju djece predstavljaju najprirodniju zamjenu za roditelje. Djeca su za razliku od odraslih uvijek zainteresirana za priče iz bakine mladosti, obožavaju pretraživati bakine ormare i škrinje, gledati stare fotografije, oblačiti se u njihovu odjeću, te na taj način istraživati i upoznavati povijest svoje obitelji. Djeca uvijek rado i spremno uče od baka i djedova, a oni pak svojom aktivnom ulogom u odgoju djeteta obogaćuju i svoj i djetetov život. Pa ipak, zbog današnjeg užurbanog tempa života, roditelji mogu

istražujemo i stvaramo

pogriješiti ukoliko baki i djedu prepuste vodeću ulogu u odgoju djeteta. Događa se da dijete razvije privrženost prema baki i djedu, pa se roditelji u situaciji preuzimanja vodeće uloge u odgoju djeteta ponekad teško snalaze. Neki roditelji se žale da bake i djedovi udovoljavaju svakoj želji djeteta, u svemu im popuštaju i previše se miješaju u odgoj djeteta. U ovom slučaju važno je da upravo roditelji postave jasne granice.

Bake i djedovi u mojoj skupini

Marka je baka često dovodila i uvijek odvodila iz vrtića. Nikada to nije bilo samo puko odvođenje – baka je uvijek pitala što se u vrtiću radilo, što je Marko jeo, kakvo je tetino zdravlje i sl. Baka je bila spremna uključiti se u sve aktivnosti, a najviše je voljela peći kiflice i kolače. Prilikom našeg već tradicionalnog obilježavanja Dana kruha pozvali smo je u skupinu. Zamijesila je tijesto zajedno s djecom i pravila male, zgodne praščiće. Ispekli smo ih u kuhinji i u slast pojeli. Baka je uživala, a i mi svi skupa s njom.

'I ja sam dao baku', pričao je Sven nakon što je i njegova baka zamijesila tijesto, donijela kalupe i valjčiće i jedno cijelo prijepodne s djecom pravila peciva. Svenu baš i nije bilo drago što baku mora dijeliti s ostalom djecom i jedva je to prebolio.

Lukini djed i baka imaju voćnjak u Satnici, selu nedaleko Osijeka. Pozvali su nas u berbu jabuka, a poziv smo s velikom radošću prihvatili. Uz doživljaj čiste prirode, visoke trave i niskih stabala jabuke, koje je svako dijete moglo dohvatiti, djed nam je pripremio i prirodni sok od jabuke i njime nas počastio.

Robertova mama je prije nekoliko mjeseci rodila pa Robija često dovode i odvođe baka i djed. Oboje su liječnici opće prakse.

Kada su vidjeli da se naše aktivnosti često odigravaju u igri liječnika, ljekarne, zubara, donijeli su nam obilje materijala za igru: pravi stetoskop, maske za lice, zavoje, bočice od lijekova, plastične šprice, posudice, promotivni materijal, plakate... Robertova baka nas je pozvala u posjet

Ako govorimo o privrženosti, brizi, predanosti koju pokazuju bake i djedovi prema unucima – oni su za dječji emocionalni, mentalni i socijalni razvoj vrijedniji od cijelog sela, dadilja, jaslica i stručnjaka za djecu.

ambulanti u kojoj radi, a koja je u blizini vrtića. Nama odgajateljicama je mjerila tlak, a djeci gledala grlo, uho, slušala pluća, vagala ih i mjerila.

Mislavova baka često dolazi po njega u vrtić. Jednom prilikom u vrtiću se pojavila i druga Mislavova baka, i to usred prijepodneva. Došla je s Mislavovom sekam koju čuva jer joj je unuk rekao da je mora doći pokazati njegovim prijateljima. Onda nam je sve bilo jasno. Nekoliko dana prije, Leonova mama i seka bile su naše gošće. Gledali smo kako se beba previja, jede, igra... No i Mislav je htio pokazati svoju seku pa je posjet sam organizirao.

U našem vrtiću često borave i bake i

djedovi djevojčice Neve. Oni imaju kućni raspored. Nevu u vrtić uvijek dovodi tata, jedan tjedan po nju dolaze njegovi, a drugi tjedan majčini roditelji. Neva to zna i sve tako savršeno funkcionira. Baka Ljiljana uvijek dođe sa šalicom kozjeg mlijeka za Nevu. Ona to u slast popije poslije spavanja, a Nevina prijateljica Vlatka često prokomentira: 'Njoj si donijela, a što, mi da gledamo!?' Ima još anegdota s Nevinom bakom Đurđicom koja nam često donese neoblikovani materijal. Jednom prilikom napisali smo joj zahvalu. HVALA NEVINOJ BAKI ZA ... To je pročitala kolegica iz kuhinje i slatko se nasmijala. Baka, pa nevina! Kako je to moguće? Došla me pitati što mi to znači. I Nevine bake su se nasmijale, kažu da ih to prati od njezina rođenja. I jedna i druga imaju veliku ulogu u odgoju svoje jedine unuke.

Većina baka rado se odaziva pozivu na druženje u vrtiću. Pri tome uživaju i one, a i mi zajedno s djecom. Na ovaj način djeca stječu raznolika iskustva, obogaćuju svoj spoznajni razvoj, socijalno i emocionalno se razvijaju, stoga im ovaj doživljaj treba omogućiti. Druženje s bakama i djedovima od neprocjenjive je važnosti za cjelokupan odgoj i razvoj djeteta i u to nikada ne treba sumnjati.

Robertova baka pozvala nas je u posjet ambulanti u kojoj radi